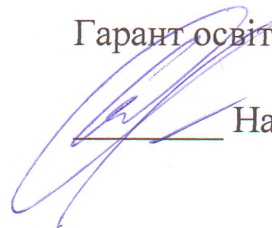

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Наталія ФІЛІПЕНКО

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

СУЧАСНА ЦИВІЛІСТИКА ТА ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 08 «Право»

Спеціальність: 081 «Право»

Освітня програма: «Право»

Вибіркова компонента з переліку 2

(назва вибіркової категорії)

Форма навчання: денна, заочна

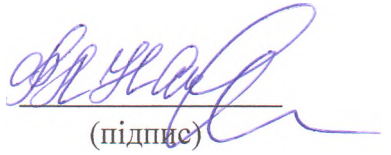
Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Силабус введено в дію з 01.09.2024 року

Харків – 2024 р.

Розробник:

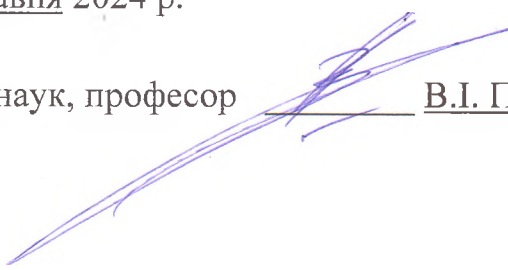
канд. юрид. наук, доцент Н.А. Федосенко

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри 702

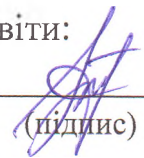
Протокол № 12 від « 24 » травня 2024 р.

Завідувач кафедри д-р юрид. наук, професор

В.І. ПАВЛИКІВСЬКИЙ

Погоджено з представником здобувачів освіти:

з другого (магістерського) рівня в о. 262 пд

(підпис)

Тетяна ПАЗАРЕВА
(ім'я та прізвище)

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Федосенко Наталія Анатоліївна доцент закладу вищої освіти кафедри права, кандидат юридичних наук, доцент. Викладає наступні дисципліни: «Цивільне право (частина 1)», «Цивільний процес», «Відшкодування шкоди на авіаційному транспорті» «Основи цивільного права та цивільного процесу», «Актуальні питання міжнародного повітряного права».

Напрямок наукових досліджень становлять: проблеми правового регулювання у сфері цивільних відносин, зокрема зобов'язального права, правова регламентація договірних конструкцій в авіаційній галузі та відшкодування шкоди на авіаційному транспорті та актуальні питання міжнародного повітряного права.

Контактна інформація:

Ел. пошта: n.fedosenko@khai.edu

Тел.: +38(063) 242-33-38

<https://khai.edu/ua/education/spivrobitniki/fedosenko-nataliya-anatoliivna/>

<https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0002-6615-3937>

Сторінка дисципліни в системі Mentor:

<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=6006>

Робоче місце : корпус К-2, ауд. 205

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Семестр, в якому викладається дисципліна – 3

Обсяг дисципліни: Денна: 5 кредитів ЄКТС /150 годин, у тому числі аудиторних – 64 год. (лекції 32 год., семінарські / практичні 32 год.), самостійної роботи здобувачів – 86 год.

Заочна: 5 кредитів ЄКТС /150 годин, у тому числі аудиторних – 16 год. (лекції 8 год., семінарські / практичні 6 год.), самостійної роботи здобувачів – 134 год.

Форма здобуття освіти – денна / заочна

Дисципліна – вибіркова

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття

Види контролю – поточний контроль, модульний контроль, диференційований залік

Мова викладання – українська

3. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: формування у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії системи знань, вмінь та навичок в сфері цивільного права та процесу, надання

цілісного уявлення про систему приватного права як одну з основоположних галузей сучасного права, засадничу цінність та правовий стандарт сучасного суспільства й практично значущу категорію, забезпечену правовим захистом.

Завдання:

- наукове дослідження проблем застосовування норм права, які регулюють цивільні правовідносини, а також діяльність суб'єктів цивільного процесу з метою захисту суб'єктивних прав фізичних, юридичних осіб та держави.

- надати аспірантам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб правильно тлумачити цивільне та цивільне процесуальне законодавство;

- вирішувати різноманітні казуси, аргументовано викладати свою правову позицію, письмово оформляти процесуальні документи, що застосовуються при розгляді та вирішенні цивільних справ.

Компетентності, які набуваються:

Загальні компетенції (ЗК):

Після закінчення цієї програми здобувач буде здатен:

ЗК1. до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК9. працювати в міжнародному контексті.

ЗК10. розробляти проекти та керувати ними.

Спеціальні компетенції (СК):

Після закінчення цієї програми здобувач буде здатен:

СК1. застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності під час юридичного супроводження діяльності убезпечення суб'єктів підприємництва, об'єктів авіаційно інфраструктури та повітряного транспорту.

СК2. Аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК3. Аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК4. Оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК5. Використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію щодо системного вирішення проблем убезпечення

суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту тощо.

СК9. Застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності під час убезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо..

СК10. Ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК11. Критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК13. Доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК14. Самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на і суспільні відносини у сфері убезпечення суб'єктів підприємництва критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

СК15. Самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Очікувані результати навчання:

<i>Соціально-гуманітарна ерудованість</i>
ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання убезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, авіаційної діяльності тощо.
ПРН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.
ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.
ПРН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.
ПРН 5. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

<i>Комунікація</i>
ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.
<i>Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій</i>
ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.
ПРН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури, повітряного транспорту, авіаційної діяльності тощо.
<i>Праворозуміння</i>
ПРН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.
ПРН 11. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.
<i>Правозастосування</i>
ПРН 12. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.
ПРН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.
ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.
ПРН 16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на суспільні відносини у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, авіаційної діяльності тощо.
ПРН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності щодо забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

ТЕМА 1. Доктринальні проблеми загальних положень цивільного права.

Обсяг аудиторного навантаження - 8 год.:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: *Поняття та система українського приватного права: проблеми теорії та практики. Проблема дуалізму приватного права України. Традиційні та сучасні погляди на функції цивільного права. Охоронювані законом інтереси як об'єкти цивільно-правового захисту. Проблематика джерел цивільного права. Договір як регулятор цивільних відносин. Окремі проблемні моменти фізичної особи як суб'єкта цивільних відносин. Проблематика конструкції «юридичної особи». Проблематика об'єкта цивільних прав та об'єкта цивільних правовідносин. Проблеми класифікації правочинів та її співвідношення з класифікацією зобов'язань. Актуальні питання електронних правочинів. Проблемні питання визначення та обчислення строків у цивільному праві. Представництво прав та інтересів юридичної особи: проблемні питання.*

Анотація: Ця тема присвячена розгляду ключових доктринальних проблем, що стосуються загальних положень цивільного права. Основна увага приділяється аналізу принципів цивільного права, правового статусу суб'єктів цивільних правовідносин, а також правових норм, що регулюють ці відносини. Лекція спрямована на глибоке розуміння теоретичних основ цивільного права та виявлення проблем, що виникають при їх застосуванні на практиці.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.
4. Формування компетентностей: ІК, ЗК-2, ЗК-3, ЗК-7, СК-1, СК-9-10, СК-14.
5. Результати навчання: ПРН1 -ПРН1, ПРН 11, ПРН 13- ПРН 17.

ТЕМА 2. ОСОБИСТІ НЕМАЙНОВІ ПРАВА ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ: ДОКТРИНАЛЬНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ.

Обсяг аудиторного навантаження - 8 год.:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація.

Зміст теми: 1. Місця особистих немайнових прав у системі цивільного права. 2. Проблематика здатності юридичної особи мати особисті немайнові права. 3. Захист порушених особистих немайнових прав. 4. Відшкодування (компенсація) моральної шкоди як спосіб захисту особистих немайнових прав. 5. Доктринальні та практичні проблеми компенсації моральної шкоди юридичній особі. 6. Практика Європейського суду з прав людини щодо компенсації моральної шкоди. 7. Проблемні питання захисту прав на повагу до честі та гідності фізичної особи, права на недоторканність ділової репутації фізичної та юридичної особи. 8. Проблеми захисту особистих немайнових прав у сфері охорони здоров'я.

Анотація: Ця тема присвячена комплексному розгляду особистих немайнових прав фізичної особи, які є невід'ємною складовою правової системи. Особисті

немайнові права включають права на життя, здоров'я, честь, гідність, приватне життя, а також інші права, що мають індивідуальний характер і не можуть бути оцінені в матеріальному еквіваленті. У лекції акцентується увага на доктринальних основах цих прав та практичних проблемах, що виникають у процесі їх реалізації та захисту.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.
4. Формування компетентностей: ІК, ЗК-2, ЗК-3, ЗК-7, СК-1, СК-9-10, СК-14.
5. Результати навчання: ПРН1 -ПРН1, ПРН 11, ПРН 13- ПРН 17.

ТЕМА 3. ДОКТРИНАЛЬНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА ВЛАСНОСТІ ТА ІНШИХ РЕЧОВИХ ПРАВ

Обсяг аудиторного навантаження - 8 год.:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація.

Зміст теми: Доктринальні проблеми концептуальних засад речового права. Види та система речових прав. Право власності за українським законодавством та право на мирне володіння майном відповідно до статті 1 Першого Протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Проблематика визначення видів права власності. Проблемні питання набуття та припинення права власності. Право на житло та право власності на житло. Проблематика захисту права власності. Речово-правові способи захисту права власності: доктринальні та практичні проблеми. Зобов'язально-правові та інші способи захисту права власності. Визнання необґрунтованими активів та їх витребування. Актуальні питання сервітуту в Україні. Право користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис). Право забудови земельної ділянки (суперфіцій).

Анотація: Лекція присвячена дослідженню права власності та інших речових прав, які є ключовими елементами майнових відносин у правовій системі.

Основна увага приділяється доктринальним основам цих прав, а також практичним проблемам, що виникають у процесі їх реалізації та захисту. Лекція спрямована на розкриття сутності речових прав, їх видів, особливостей та проблем, з якими стикаються суб'єкти цих прав у сучасних умовах.

Завдання для СРС:

- 1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.*
- 2. Виконання практичних завдань протягом семестру.*
- 3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.*
- 4. Формування компетентностей: ІК, ЗК-2, ЗК-3, ЗК-7, СК-1, СК-9-10, СК-14.*
- 5. Результати навчання: ПРН1 -ПРН1, ПРН 11, ПРН 13- ПРН 17.*

ТЕМА 4. ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНЕ ПРАВО: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Обсяг аудиторного навантаження - 8 год.:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація.

Зміст теми: Проблематика уніфікації зобов'язального права. Класифікація зобов'язань: доктринальні проблеми. Проблемні питання застосування видів забезпечення виконання зобов'язань. Грошові зобов'язання: поняття, правові наслідки порушення. Проценти у цивільному праві та особливості їх стягнення. Правові наслідки порушення зобов'язань. Теоретичні конструкції цивільно-правової відповідальності. Збитки та неустойка як основні форми цивільно-правової відповідальності. Дискусійні питання звільнення відцивільно-правової відповідальності. Проблематика укладення, виконання, зміни та розірвання договору. Практичні та теоретичні проблеми визнання договору неукладеним. Попередній та публічний договори у цивільному праві. Деліктні зобов'язання. Проблемні питання відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Проблемні питання відшкодування шкоди, завданої незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури та суду.

Анотація: Лекція присвячена розгляду основних аспектів зобов'язального права, яке є однією з ключових складових цивільного права. Увага приділяється

теоретичним засадам зобов'язальних відносин, їх класифікації, а також практичним проблемам, що виникають у процесі укладення, виконання та припинення зобов'язань. Лекція спрямована на вивчення сучасних тенденцій у розвитку зобов'язального права та виявлення основних викликів, з якими стикаються правозастосовні органи та учасники зобов'язальних відносин.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.
4. Формування компетентностей: ІК, ЗК-2, ЗК-3, ЗК-7, СК-1, СК-9-10, СК-14.
5. Результати навчання: ПРН1 -ПРН1, ПРН 11, ПРН 13- ПРН 17.

ТЕМА 5. ДОКТРИНАЛЬНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ СПАДКОВОГО ПРАВА

Обсяг аудиторного навантаження - 8 год.:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація.

Зміст теми: Доктринальні проблеми спадкового права. Право на спадкування. Проблематика визначення кола спадкоємців, підстави усунення від спадкування. Об'єкти спадкового правонаступництва. Актуальні проблеми спадкування за заповітом. Види заповітів. Проблематика реалізації права на обов'язкову частку у спадщині. Здійснення права на спадкування. Виконання заповіту. Повноваження виконавця заповіту. Здійснення повноважень виконавцем заповіту. Проблемні питання укладення, розірвання спадкового договору.

Анотація: Лекція присвячена аналізу доктринальних проблем спадкового права, яке регулює відносини щодо переходу прав та обов'язків померлої особи до її спадкоємців. У ході лекції розглядаються ключові теоретичні та практичні аспекти спадкового права, а також сучасні виклики та тенденції в цій галузі.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.
4. Формування компетентностей: ІК, ЗК -2, ЗК- 3, ЗК-7, СК -1, СК-9-10, СК 14.
5. Результати навчання: ПРН1 -ПРН1, ПРН 11, ПРН 13- ПРН 17.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

МОДУЛЬ 2. ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

ТЕМА 6. ДОКТРИНАЛЬНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ЗАСАД ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ.

Обсяг аудиторного навантаження - 8 год.:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація.

Зміст до теми: Проблематика розвитку форм захисту прав та законних інтересів осіб. Проблеми доступності правосуддя та правової допомоги. Проблемні питання суб'єктів цивільних процесуальних правовідносин. Проблематика визначення поняття принципів цивільного процесуального права та їх система. Доктринальні засади стадій цивільного судочинства. Проблеми процесуальних строків. Проблеми доказування та доказів у цивільному процесі. Правові презумпції (поняття, значення).

Анотація: Лекція присвячена всебічному аналізу доктринальних та практичних проблем, що стосуються концептуальних засад цивільного процесу. Основна увага приділяється розкриттю теоретичних основ цивільного процесуального права, його принципів, завдань та функцій, а також проблем, що виникають у практиці правозастосування.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.
4. Формування компетентностей: ІК, ЗК -2, ЗК- 3, ЗК-7, СК -1, СК-9-10, СК 14.
5. Результати навчання: ПРН1 -ПРН1, ПРН 11, ПРН 13- ПРН 17.

ТЕМА 7. ПРОВАДЖЕННЯ В СУДІ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ: ДОКТРИНАЛЬНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ.

Обсяг аудиторного навантаження - 8 год.:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація.

Зміст теми: *Поняття цивільної процесуальної форми (суть, основні риси та значення). Позовна форма захисту цивільних прав та інтересів фізичних та юридичних осіб. Особливості наказного провадження. Доктринальні засади та практичні проблеми окремого провадження. Відновлення втраченого судового провадження. Особливості позовного провадження у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави.*

Анотація: *Ця лекція призначена для розкриття ключових аспектів процесу провадження в суді першої інстанції. Починаючи від теоретичних засад і закінчуючи практичними аспектами, лекція розглядає процес розгляду справ в суді першої інстанції з точки зору законодавства, доктринальних підходів та конкретних судових практик.*

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.
4. Формування компетентностей: ІК, ЗК -2, ЗК- 3, ЗК-7, СК -1, СК-9-10, СК 14.
5. Результати навчання: ПРН1 -ПРН1, ПРН 11, ПРН 13- ПРН 17.

ТЕМА 8. ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ: ДОКТРИНАЛЬНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ.

Обсяг аудиторного навантаження - 8 год.:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація.

Зміст теми: *Право апеляційного та касаційного оскарження. Механізм реалізації права на*

інстанційне оскарження судових рішень. Нормативно-правові та прикладні проблеми апеляції та касації в сфері забезпечення законності та обґрунтованості судових рішень. Порядок розгляду справи апеляційним та касаційним судами. Межі розгляду справи апеляційним та касаційним судами. Повноваження судів апеляційної та касаційної інстанції. Проблематика апеляційного та касаційного оскарження ухвал суду першої інстанції. Значення касаційних фільтрів. Роль Великої Палати Верховного Суду. Європейські підходи до апеляції та касації як стадій судового провадження.

Анотація: *Лекція "Перегляд судових рішень" розглядає важливий аспект судової системи, а саме процес перегляду рішень у вищих судових інстанціях. У рамках цієї лекції аналізуються як теоретичні, так і практичні питання, пов'язані з цим процесом, такі як критерії перегляду, процедури перегляду справ, а також наслідки перегляду судових рішень. Приділяється увага теоретичним засадам перегляду судових рішень, аналіз теоретичних аспектів перегляду судових рішень, включаючи підстави для перегляду та основні принципи; практичні аспекти перегляду рішень у вищих судових інстанціях: розгляд процедур, які застосовуються при перегляді судових рішень, відмінностей між першою та апеляційною інстанціями, а також особливостей перегляду рішень у касаційних судах; практичні наслідки перегляду судових рішень: вивчення впливу перегляду судових рішень на правові відносини сторін, а також на судову практику загалом.*

Завдання для СРС:

- 1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.*
- 2. Виконання практичних завдань протягом семестру.*
- 3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.*
- 4. Формування компетентностей: ІК, ЗК -2, ЗК- 3, ЗК-7, СК -1, СК-9-10, СК 14.*
- 5. Результати навчання: ПРН1 -ПРН1, ПРН 11, ПРН 13- ПРН 17.*

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль здійснюється у вигляді диференційованого заліку

5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання навчальним планом не передбачені.

6. Методи навчання

Проведення аудиторних лекційних, семінарських (практичних) занять, самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні, навчальні посібники), підручниками, електронним ресурсом.

7. Методи контролю

Під час вивчення дисципліни застосовується поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня навчальних досягнень під час семінарських, практичних занять та якості виконання індивідуальної і самостійної роботи та передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок здобувачем з кожного окремого модуля навчальної дисципліни.

Поточний контроль – проведення семінарських занять, відпрацювання академічних заборгованостей.

Поточний контроль під час проведення семінарських занять передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок здобувачем з кожного окремого навчального (змістового) модуля навчальної дисципліни та їх корекцію. Прозорість оцінювання рівня знань здобувачів забезпечується чіткими критеріями.

Модульний контроль – визначає якість виконаної здобувачем навчальної роботи з певного навчального (змістового) модуля та оцінюється за сукупними підсумками поточної успішності, включаючи виконану індивідуальну, самостійну та модульну контрольну роботу.

Підсумковий контроль (диференційований залік) – виставляється як сума балів за результатами поточного контролю та контрольної роботи, виконаної за поставленим викладачем завданням.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	-	-	-
Семінарські заняття	5	8	20

Модульний контроль	0...20	1	22
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	-	-	-
Семінарські заняття	5	8	20
Модульний контроль	0...22	1	22
Усього за семестр			0...100

Під час складання семестрового диференційного заліку здобувач має можливість отримати максимум 100 балів

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Несистематичне відвідування занять Відсутність на заняттях без поважних причин. Не достатньо висока активність здобувача під час аудиторних занять. Засвоєння окремих положень змістового модулю. Неповні відповіді, допущення помилок, не здатність грамотна аналізувати актуальні питання, за темами змістовних модулів. Не достатнє знання категорій дисципліни, що вивчається. Певні складності при застосуванні нормативних актів. Невпевнені навички публічного представлення матеріалу. Здобувачем показано у результаті мінімум знань та умінь.

Добре (75-89). Систематичне відвідування аудиторних занять, відсутність пропусків занять без поважних причин. Достатньо висока активність здобувача під час аудиторних занять, наявність конспекту лекцій з навчальної дисципліни. Засвоєння основних положень тем змістових модулів, допущення незначних помилок при розкритті питань. Засвоєння основного категорійного апарату з дисципліни, що вивчається та здатність коректна оперувати цими категоріями. Здатність публічно представити матеріал та робити аналітичні висновки з актуальних питань за темами, що вивчаються. Здобувачем показано достатній рівень знань та умінь.

Відмінно (90-100). Систематичне відвідування аудиторних занять, відсутність пропусків занять без поважних причин. Висока активність роботи під час аудиторних занять (лекційних, семінарських), наявність якісного, повного конспекту лекцій. Засвоєння всього матеріалу тем змістового модулю. Повні та обґрунтовані на семінарі. Знання категорій з дисципліни, що вивчається та здатність вільно та коректна оперувати ними. Уміння опрацьовувати та застосовувати нормативні акти. Вміння мислити узагальнено, проводити наукові дослідження, здатність публічно представляти матеріал.. Здобувач показав високий рівень знань та вмінь.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних та семінарських (практичних) занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Дотримання вимог академічної доброчесності студентами під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених «Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються «Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/ua/university/normativnabaza/ustanovchi-dokumenti/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

10. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій;
2. Навчально-методичний забезпечення дисципліни (НМКД);
3. Матеріали для самостійної роботи студентів;
4. Інтернет-сторінки міжнародних та регіональних органів.

11. Рекомендована література

1. Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Цивільний процесуальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 40–41, 42. Ст. 492. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
3. Науково-практичний коментар. Цивільний процесуальний кодекс України / за заг. ред. Н. Ю. Голубевої. К.: Юрінком Інтер, 2021. 840 с.
4. Актуальні питання цивільного судочинства у світлі судової реформи в Україні: монографія / (С. В. Ківалов, Н. Ю. Голубева, І. В. Андронов та ін.) за заг. ред. Голубевої Н. Ю., НУ ОЮА. Одеса: Юридична література. 2017. 212 с.
5. Сучасні проблеми цивільного права та процесу : навч. посіб. / С. О. Сліпченко, О. В. Синегубов, В. А. Кройтор та ін. ; за ред. Ю. М. Жорнокуя та Л. В. Красицької. – Харків : Право, 2017. – 808 с.
6. Голубева Н., Бут І., Полуніна О., Полюк Ю., Цал-Цалко Ю. Сучасні проблеми цивільного та цивільно-процесуального права (в частині цивільно-процесуального права) : навч.-метод. посіб. [Електронне видання] / Н. Голубева, І. Бут, О. Полуніна, Ю. Полюк, Ю. Цал-Цалко ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2023. – 190 с. – (Серія «Навчально-методичні посібники»). Режим доступу: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/26554>
7. Полюк Ю. І. Щодо питання про стандарт доказування у цивільних справах. Новели цивільного процесуального законодавства: докази та доказування: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 14 вересня 2020 р.) [Електронне видання] / Уклад.: Стоянова Т. А., Островська Л. А. Сатановська О. В.; за заг. Ред. д. ю. н., професора Н. Ю. Голубевої. Одеса: Фенікс, 2020. С. 77–83.
8. Сакара Н. Ю. Особливості розгляду справ в письмовому (спрощеному) провадженні. Особливості розгляду справ в окремому провадженні. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Sakara.pdf?fbclid=IwAR2iz4LCvEHVuorRZkcM8pQHuu61IziQvieFjMR-WzAZtvHfqjBnuKtzfkl
9. Андронов І. В. Судові рішення в цивільному процесі України: дис.... доктора юрид. наук: 12.00.03 / Одеса, 2018. С. 278.

10. Альтернативне вирішення цивільно-правових спорів: підручник / за ред. Н. Ю. Голубєвої. Одеса: Фенікс, 2021. 344 с.
11. Волкова Н. В. Захист сімейних прав та інтересів дитини у цивільному судочинстві: дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.03. Одеса, 2022. 444 с.
12. Доступ до правосуддя в умовах сталого розвитку: до 30-річчя незалежності України: Колективна монографія / за аг.ред. Юрія Притики та Ірини Ізарової. Київ: ВД «Дакор», 2021. 478 с. (Голубєва Н. Ю. Глава 18. Електронне судочинство як засіб забезпечення доступності до правосуддя та оптимізації судочинства. С. 447–477).
13. Калашник О. М. Прогалини в цивільному процесуальному праві та їх усунення: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / О. М. Калашник; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2016. 20 с.
14. Калюжний Р. А., Атаманчук І. В. Розвиток процесуального права України. К.: «МП Леся», 2015. 188 с.
15. Кройтор В. А. Теоретико-методологічні основи формування та функціонування системи принципів цивільного судочинства: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.03; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2021. 42 с.
16. Курило М. П. Єдність цивілістичного процесу: Проблеми теорії і практики: автореф. дис. ... докт. юрид. наук: спец. 12.00.03 / М. П. Курило. К., 2014. 35 с.
17. Луспеник Д. Система перегляду судових рішень у цивільному судочинстві: відповідність міжнародним стандартам та ефективність. *Верховний Суд*. 2019. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/presentation/zmi/737883>.
18. Мельник Я. Я. Безпека цивільного процесу: теоретико-правове дослідження: автореф. дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.01; Інститут законодавства Верховної Ради України. К., 2019. 39 с.
19. Полюк Ю. І. Право на звернення до суду за захистом порушених, невизнаних або оспорюваних прав за цивільним процесуальним законодавством України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Одеса, 2019. 239 с.
20. Практика ЄСПЛ у цивільному судочинстві: навч.-метод. посібник для факультету цивільної та господарської юстиції / Н. Ю. Голубєва, І. О. Бут, Ю. І. Полюк. Одеса: Фенікс, 2018. 145 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Офіційний Організації Об'єднаних Націй – <http://www.un.org/>
2. Офіційний сайт Європейського Союзу – <http://europa.ua/>
3. Міжнародний інститут космічного права – <https://iislweb.org/>
4. <http://rada.gov.ua>. – веб-сторінка Верховної Ради України.
5. <http://www.kmu.gov.ua>. – веб-сторінка Кабінету Міністрів України.
6. <http://www.nau.kiev.ua>. – веб-сторінка нормативні акти України.

7. <http://www.liga.net>. – веб-сторінка пошуковий сервер українського законодавства
8. <http://www.avtoreferat.ukrlib.org>. – веб-сторінка каталог авторефератів дисертацій
9. Міжнародна організація цивільної авіації. – <https://www.icao.int>
10. Міжнародна астронавтична федерація. – <https://www.iafastro.org/>
11. Міжнародна академія астронавтики. – <https://iaaweb.org/>
12. Комітет з дослідження космічного простору. – <https://cospaspace.cnes.fr/>.